

ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ

Ὅλη τὴ νύχτα πάλεψε ὁ Πατριάρχης. Οὔτε μιά ὥρα οὔτε δύο. Ὁλονυκτίς. Μόνος. Ἔως πρωῖ.

Δύσκολη πάλη. Φρικτή. Δραματική. Ἄνιση ὅσο ποτέ ἀλλοτε, πουθενά ἀλλοῦ δὲν ἔχει ἀκουσθεῖ.

Μὲ τὸν Θεό. Μ' Αὐτὸν ἐπάλεψε ὁ πατριάρχης Ἰακώβ. Ἐκεῖ, σὸ ὑπαιθρο, σὴν ὄχθη τοῦ χειμάρρου. Καὶ δὲν ἔβλεπε νὰ δώσει ἀναχωρῆ σὸν ἀγώνα. Συνέχιζε ἀδιάπτωτα. Μὲ ὄλη τὴν ἐνταση τῶν σωματικῶν του δυνάμεων καὶ τῶν πνευματικῶν. Μὲ ἄκρα προσήλωσι τῆς διανοίας του καὶ τέλει συνοχή τῆς καρδιάς. Μὲ τοὺς βραχίονές του σφιχτὰ δεμένους μὲ τοὺς βραχίονες τοῦ Θεοῦ, σὲ μιά μέχρως ὀρίων ἀντοχῆς προσπάθεια. Μὲ φοβερές ὤσεις ἐκατέρωθεν. Ἔπρεπε πάση θυσία νὰ Τὸν νικήσει τὸν Θεό.

Πλησίαζε νὰ ξημερώσει, καὶ ὁ Θεὸς ζήτησε νὰ ξεπιασεῖ. Νὰ φύγει πιά. Δὲν τοῦ ἔδωσε τὴν ἀδεια ὁ ἀδελφότης. «Ἀπόστειλόν με· ἀνέδῃ γὰρ ὁ ὄρθρος. Οὐ μὴ σὲ ἀποστειλῶ, ἐὰν μὴ με εὐλογῆσῃς».

Καὶ ὁ Θεὸς ὁμολόγησε τὴν ἡττα Του. Τὸν ἀνέδειξε νικητὴ τὸν δοῦλο Του καὶ τοῦ χάρισε τὸ ἔπαθλο. «Ἐνίσχυσας μετὰ Θεοῦ... καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ» (Γεν. β' 22-30).

Νὰ παλεύεις μὲ τὸν Θεό! Σάν τὸν Ἰακώβ. Νὰ κράζεις ὅπσοθεν αὐτοῦ σάν τὴ Χανααία. Νὰ τοῦ παρέχεις κόπον σάν τὴ χήρα τῆς παραβολῆς. Νὰ τοῦ χτυπᾷς τὴ θύρα μὲ ἀναίδεια σάν τὸν φίλο τῆς παραβολῆς. Νὰ τὸν παραδιάζεις σάν τοὺς μαθητὲς πρὸς Ἐμμαούς (βλ. Ματθ. ιε' 23, Λουκ. ιη' 5, ια' 8, κδ' 29). Δὲν εἶναι πρόχειρα πράγματα αὐτά. Θέλουν δύναμη. Ἀπαιτοῦν βραχίονες ἰσχυροῦς. Δὲν εἶναι εὐκόστος ἀντίπαλος ὁ Θεός...

Ἔτσι «ἡ προσευχὴ ἔχει τὸν δικό της ἀγώνα· δὲν εἶναι ξένη πρὸς αὐτὴ τὴ «βία» ποὺ ἀρπάζει τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, βία πάνω σὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ρίχνει καταγῆς σὲ κατὰστασι προσκυνήσεως, βία πάνω σὸν Θεό, κάνοντάς του νὰ κλινη πρὸς τὴν γῆ καὶ πρὸς τὸν προσευχόμενο ἄνθρωπο¹. «Πᾶσα προσευχὴ ἐν ἧ μὴ μοχθήσῃ τὸ σῶμα, καὶ θλιβῆ ἐν αὐτῇ ἡ καρδιά, ἔκτρωμα λογιζέται. Χωρὶς γὰρ ψυχῆς ἐστὶν ἐκεῖνη ἢ προσευχὴ²».

«Ἡ πάλη τῆ Ἰακώβ μὲ τὸν Μεγάλου Βασιλίου ἀγγε-
λον.»

Νά παλεύεις μέ τόν
"Θεό! Σάν τόν Ίακώβ. "Όλη
τή νύχια. Νά καταδέεις μέσα από τήν άγωνιζό-
μενη ψυχή σου δυνάμεις τιάνιες. Για νά θηρεύ-
σεις τόν Θεό. Νά Τόν καθυποτάξεις, έτσι όπως
κατέστησε φανερή έδω τήν παρουσία Του ως πο-
λεμιστής. «Ήσυχου γάρ σιγής περιεχούσης τά
πάντα και νυκτός μεσαζούσης, ό παντοδύναμος
σου Λόγος άπ' ούρανών... άπότομος πολεμιστής
εις μέσον ήλιου... τής γής» (Σ. Σολ. ιη' 14-15).
Ήρθε μπροστά σου και σε προκαλεί νά αναμετρη-
θεις μαζί Του. Γι' αυτό: για νά Τόν νικήσεις. Για
νά σοῦ δοθεῖ. Άλλιά τό δώρο είναι πολύ ακριβό,
και πρέπει νά αποδειχθεις άξιος νά τό λάβεις.

Θά κοπιάσεις. Θά πονέσεις. Θά ιδρώσεις. Θά
ματώσεις. Θά περιέλθεις σέ άγωνίες, φόβους, όδύ-
νες, για νά νικήσεις τόν Θεό και νά Τόν κατακτή-
σεις. Θά ίκετεύσεις, θά κραυγάσεις, θά κλαύσεις.

Τέλος θά σοῦ δοθεῖ. Δέν μπορεί νά κάνει διαφο-
ρετικά. Γι' αυτό ήρθε. Για νά ήττηθεῖ. Για νά σε
αναδείξει νικητή Του. Για νά σοῦ έγχειρίσει τό
δώρο τής παρουσίας Του: τόν έαυτό Του. Τήν
εύλογία Του.

* * *

«Ανέτειλε δέ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἡνίκα παρήλθε τό
εἶδος τοῦ Θεοῦ· αὐτός δέ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ»
(Γεν. 32' 31). Ἐφυγε ὁ Θεός, και ὁ Πατριάρχης
σηκώθηκε νά αναχωρήσει από τόν φοβερό εκείνο
τόπο τής πάλης. Περπατοῦσε φορτωμένος τό βαρῦ
του ἔπαθλο· τήν εύλογία τοῦ Θεοῦ. Απομακρυνό-
ταν και κούτσαινε. Για ὅσα ακόμα χρόνια θά περ-
πατοῦσε πάνω στή γῆ, ὁ μηρός του θά ἦταν
ναρκωμένος, τραυματισμένος.

Δείγμα τής φοβερῆς του εκείνης πάλης μέ τόν
Θεό. Ἐνδειξη ἀδιάψευστη τής θριαμβευτικῆς του
νίκης. Σφραγίδα ἐπάνω του ἔκτυπη τής ἀπύθμε-
νης ἀγάπης τοῦ μεγάλου Θεοῦ.

Ἀγάπης τέτοιας, πού σε αναδεικνύει νικητή. Και
για ὅλη σου τή ζωή σε αφήνει τραυματισμένο, τε-
τρωμένο από τά βέλη της... □

1. **Εὐδοκίμωφ Παύλου**, Ἡ πάλη μέ τόν Θεόν, μτφρ. Ἰ. Κ. Πα-
παδοπούλου, ΠΙΠΜ, Θεσ/νίκη 1981, σελ. 258.
2. **Ἰσαάκ τοῦ Σύρου**, Λόγοι άσκητικοί, Ος', 6, ΕΠΕ Φ 8Γ',
146.

«Κύριε,
εἶμαι
μόνη
μου...»

Τὸ μάθημα ἐπιλογῆς γινόταν σὲ μιὰ μικρὴ αἴθουσα τῆς Σχολῆς μας. Ἡ φοιτητικὴ μας συντροφιά ἔδειχνε πολὺ ἐνδιαφέρον. Ὁ καθηγητὴς μας ὅμως εἶχε τὰ προβλήματά του. Κάθε φορὰ σχεδόν, εὐκαίρως-ἀκαίρως, ἄσχετα μὲ τὸ γνωστικὸ ἀντικείμενο τῆς ὥρας, ἄνοιγε μεγάλες παρενθέσεις στὴ διδασκαλία του καὶ προκαλοῦσε. Πότε τοῦ ἔφταιγε ὁ μεγάλος ἐδνομάρτυρας Γρηγόριος ὁ Ε΄, πότε ὁ μεγάλος δάσκαλος τῆς Θεολογίας Παναγιώτης Τρεμπέλλας, πότε ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, πού μὲ τὰ «μὴ» τῆς δέν ἀφήνει τοὺς νέους νὰ ἀπολαύσουν τὴ ζωὴ, πότε τὸ ἕνα, πότε τὸ ἄλλο, ἀκόμη καὶ ἡ φούστα μου τοῦ ἔφταιξε...!

Μία φορὰ τὴν ἐβδομάδα ἔφευγα ἀπὸ τὸ σπίτι μου μὲ πολὺ ἄγχος γιὰ τὴ Σχολή μου. Σκεφτόμουν τί θὰ προκύψει, πῶς θὰ ὁμολογήσω Χριστό, πῶς δὲ θὰ θίξω τὸν καθηγητὴ μου, πῶς δὲ θὰ ἐκνευρίσω τοὺς συμφοιτητὲς μου, πῶς δὲ θὰ παραστήσω τὴν ἔξυπνη...

Κάποια μέρα ἡ πάλη ἦταν πολὺ, πολὺ σκληρὴ. Ἡ συζήτηση ἔφτασε στὶς πρὸ τοῦ γάμου σχέσεις καὶ στὴ νομιμοποίησή τους ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας! Τὸ θέμα διεξήχθη χωρὶς διάκριση, ὅλοι σχεδόν μὲ τὸ μέρος τοῦ καθηγητῆ. Ἐγὼ νὰ νιώθω ταραγμένη, ἀκατάλληλη καὶ ὀλομόναχη. Σηκώνω τὰ μάτια μου στὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ, πού εὐτυχῶς ὑπῆρχε, καὶ μὲ παράπονο Τοῦ διαμαρτυρήθηκα ἔντονα:

- Κύριε, δὲ βλέπεις; Εἶμαι μόνη μου σ' ἕνα τόσο λεπτό θέμα.

- Κι Ἐγὼ μόνος μου εἶμαι, ἐνίωσα νὰ μοῦ λῆει ἀπὸ ψηλά.

- Κύριέ μου, φώτισέ με τώρα, Σὲ παρακαλῶ.

- Κι ἐσύ, παιδί μου, ὁμολόγησέ Με τώρα καὶ μὴ δειλιάζεις...

Ἦταν τόσο ζωντανὸς αὐτὸς ὁ διάλογος καὶ μοῦ ἔδωσε φτερά. Εἰπώθηκαν πολλὰ ἀπ' ὅλους. Ἐγὼ ἤμουν ἡ μόνη ἀντίθετη καὶ «διαφορετικὴ». Κάποια στιγμή ἐκνευρισμένος ὁ καθηγητὴς παραπονέθηκε ἔντονα:

- Δέν τὰ βγάζω ποτέ πέρα μὲ σένα. Μοῦ διέλυσες τὸ μάθημα.

- Κύριε καθηγητά, μὲ συγχωρεῖτε. Δέ σᾶς διέλυσα ἐγὼ τὸ μάθημα.

- Ἄλλιά ποιὸς δημιούργησε αὐτὴ τὴν κατάσταση;

- Ἡ Ἀλήθεια, κύριε! Αὐτὴ δέν ψάχνουμε καὶ στὴ Σχολή μας καὶ στὴ

ζωή μας:

Αίφνιδιασθηκε, ἔμεινε λίγο ἄφωνος, κάθισε στήν ἔδρα του καί συνέχισε πολὺ ἤρεμα, ἀπό ἐκεῖ πού εἶχε ἐγκαταλείψει τή διδακτική ἐνότητα.

Μέ τή λήξη τῆς ὥρας πολλοί συμφοιτητές ἤρθαν δίπλα μου καί μέ εὐχαριστοῦσαν γι' αὐτά πού ἄκουσαν καί δέν τὰ ἤξεραν! Μέ εὐχαριστοῦσαν καί γιά τό θάρρος μου νά χειριστῶ αὐτό τό θέμα μέ τέτοια ἐπιτυχία. Ἐγώ κοιτάξα μέ εὐγνωμοσύνη τήν εἰκόνα τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖνος ἤξερε τί ἔγινε καί πῶς. Ὅπως δέν ἤμουν μόνη. Δέν ἤμουν ἐγώ. Τί γνώριζα ἐγώ; Ἐκεῖνος ἦταν. Ἐκεῖνος, «ὁ ποιῶν θαυμάσια»!

Στά ὑπόλοιπα μαθήματα τοῦ ἔτους ὁ καθηγητής μας ἦταν πολὺ προσεκτικός. Στό τελευταῖο μάθημα μέ κάλεσε ἰδιαίτερως:

- Θέλω νά σοῦ ζητήσω συγγνώμη γιά τόν πόλεμο πού σοῦ

ἔκανα.

- Παρακαλῶ, κύριε. Δέν τό πῆρα ποτέ προσωπικά.

- Θαυμάζω τό ἦθος καί τή σταθερότητά σου. Ἐέρεις γιατί ζεῖς. Ἐγώ ψάχνομαι...

- Ποτέ δέν εἶναι ἀργά γιά τή σωστή ἀρχή.

- Σέ παραδέχομαι. Μήν ἀλλιάζεις ποτέ.

- Κύριε, δέν εἴμαστε μόνοι. Ἐχουμε τό Χριστό ὁδηγό καί μαζί Του...

- Τό ξέρω. Θέλω νά Τόν συναντήσω, ἀλλιά...

Δόξασα τόν Θεό καί Τόν παρακάλεσα θερμά, ἐγώ ἡ ἀνάξια:

- Κύριέ μου, Ἐσύ μπορείς μόνος, ὀλομόναχος νά συντρίψεις ὅλα «τά ἀλλιά» τῶν καθηγητῶν, τῶν φοιτητῶν, τοῦ κάθε ἀνθρώπου, καί νά μᾶς φέρεις ἐνωμένους καί ἀγαπημένους στή θεϊκή ἀγκαλιά Σου...

Μ. Πρωτοκλήτου

Σεπτέμβρης του '55:

του ΒΛΑΣΗ
ΑΓΤΖΙΔΗ

Τί χάθηκε στην Κωνσταντινούπολη;

Τό κείμενο πού ακολουθεῖ εἶναι ἀναδημοσίευση ἀπό τήν ἐφημερίδα «*Ἡ Καθημερινή*» τῆς 7.9. 2008, σελ. 23

Ἡ νύχτα μεταξύ τῆς 6^{ης} καί 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1955, δικαίως ὀνομάστηκε «τουρκική Νύχτα τῶν Κρυστάλλων», παραπέμποντας στά πογκρόμ τῶν Ναζί κατά τῶν Ἑβραίων. Τοῦρκοι παρακρατικοί, ὀργανωμένοι ἀπό τό Βαθύ Κράτος, προκάλεσαν βίαια ἐπεισόδια κατά τῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινούπολης λεηλατώντας καί πυρπολώνοντας ἑλληνικά καταστήματα, σπίτια, σχολεῖα καί ἐκκλησίες. Ἀφορμή ἔδωσε μιά βομβιστική ἐπίθεση στό πατρικό σπίτι τοῦ Κεμάλ Ἀτατούρκ στή Θεσσαλονίκη, πού ἀποδείχθηκε στή συνέχεια ὅτι ἦταν σκηνοθετημένη ἀπό τήν τουρκική κυβέρνηση. Νά σημειωθεῖ ὅτι τό σπίτι αὐτό, ὅπου ὑποτίθεται ὅτι εἶχε γεννηθεῖ ὁ Μουσταφά Κεμάλ πασά, τό εἶχε δωρίσει τό 1938 ὁ δικτάτορας Ἰωάννης Μεταξάς στό τουρκικό κράτος καί εἶχε μετονομάσει τήν ὁδό Ἀποστόλου

Παύλου σέ ὁδό Κεμάλ Ἀτατούρκ.

Τά «Σεπτεμβριανά» σηματοδότησαν τήν ἀρχή ἑνός ξεριζωμοῦ γιά τόν Ἑλληνισμό τῆς Πόλης, παρόμοιο μέ αὐτόν τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τό 1922. Στό βιβλίο τοῦ διαπρεποῦς Ἑλληνοαμερικανοῦ βυζαντινολόγου Σπύρου Βρυώνη «*The Mechanism of catastrophe: The Turkish Pogrom of September 6-7, 1955 and the destruction of Greek Community of Istanbul* (Greekworks. com, New York, 2005)» ἀναδεικνύεται μέ ὄλη τήν ἰσχύ τῶν ἐπίσημων ἐγγράφων τό σχέδιο τῆς κεντρικῆς τουρκικῆς διοίκησης γιά πλήρη ἐξαφάνιση τῆς ἑλληνικῆς κοινότητας πού εἶχε παραμείνει στήν Τουρκία.

Ὁ Ὅρχάν Παμούκ γράφει: «Οἱ καταστροφικοί τσέτες σέ περιοχές ὅπως τό Ὁρτάκιοϊ, τό Μπαλουκλή, τά Ψωμαθειά, τό Φανάρι, ὅπου ζοῦσαν πολλοί Ρωμιοί, μέ βιαιότητα

πού προκαλοῦσε φρίκη, ἔκαψαν καί λεηλάτησαν μικρά φτωχικά ρωμαίικα μπακάλικα, γκρέμισαν μάντρες καί μπήκαν σέ σπίτια, βίασαν Ρωμιές καί Ἀρμένισσες. Μπορεῖ κανεῖς νά πεῖ ὅτι φέρθηκαν τό ἴδιο ἀνελέητα μέ τούς στρατιῶτες πού λεηλάτησαν τήν Ἰστανμπούλ, ὅταν ὁ σουλτάνος Μωάμεθ ὁ Πορθητῆς μπήκε στήν πόλη.

Ἀργότερα ἀποκαλύφθηκε ὅτι οἱ ὀργανωτές, τούς ὁποίους στήριζε ἡ κυβέρνηση, γιά νά κινητοποιήσουν τούς πλιατσικολόγους, πού γιά δυό μέρες σκόρπισαν τή φρίκη στήν πόλη καί μετέτρεψαν τήν Ἰστανμπούλ σέ κόλαση χειρότερη κι ἀπό τούς πιό κακούς ἐφιάλτες τῶν χριστιανῶν καί τῶν Εὐρωπαίων, τούς εἶχαν πεῖ ὅτι τό πλιάτσικο εἶναι ἐλεύθερο».

Σύμφωνα μέ τόν γνωστό Τοῦρκο συγγραφέα Ἀζίζ Νεσίν, ἄνδρες καί γυναῖκες βιάστηκαν, πολλοί ἱερεῖς ἀναγκάστηκαν νά κάνουν περιτομή. Τό Πογκρόμ προκάλεσε τόν θάνατο 16 Ἑλλήνων καί τόν τραυματισμό 32, τόν θάνατο ἑνός Ἀρμένιου, τόν βιασμό 12 Ἑλληνίδων, τόν βιασμό ἀδιευκρίνιστου ἀριθμοῦ ἀνδρῶν! (ἔξαναγκάστηκαν νά ὑποστοῦν περιτομή). Προκάλεσε ἐπίσης τήν καταστροφή 4.348 ἐμπορικῶν καταστημάτων, 110 ξενοδοχείων, 27 φαρμακείων, 23 σχολείων, 21 ἐργοστασίων, 73 ἐκκλησιῶν καί περίπου 1.000 κατοικιῶν, ὅλα ἐλληνικῆς ἰδιοκτησίας.

Ὅμως τά γεγονότα τοῦ '55 στήν Κωνσταντινούπολη σημαίνουν πολύ περισσότερα πράγματα ἀπό τή γνωστή συμπεριφορά τοῦ ἀκράιου μιλιταριστικοῦ τουρκικοῦ ἐθνικισμοῦ. Σημαίνουν τήν πλήρη καταστροφή τῆς προοδευτικῆς ἀστικῆς παρουσίας στά κάποτε ὀθωμανικά ἐδάφη, πρὶν ὁ ἄνεμος τοῦ ἐθνικισμοῦ σαρώσει τά πάντα στό πέρασμά του. Ἡ ἀρχή τῆς ἐναπομείνας ἀνθούσας ἐλληνικῆς κοινότητος τῆς Πόλης ἐγίνε μέ τή βαρύντατη φορολόγησι τῶν «γκιαούρηδων» – μέ τόν ἐπαχθέστατο φόρο Βαρλίκ Βεργκισί – ἐν μέσῳ τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ἐνῶ ἡ Ἑλλάδα βρισκόταν ὑπὸ τήν τριπλή ναζιστική κατοχή.

Τόν Σεπτέμβρη τοῦ '55 ὁλοκληρώθηκε ἡ διαδικασία ἐθνικῆς ἐκκαθάρισης τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, πού εἶχε ἀποφασιστεῖ τόν

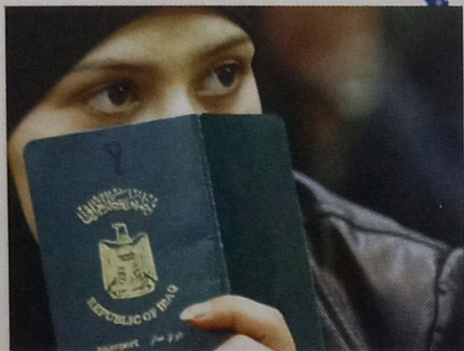
Νοέμβριο τοῦ 1911 στό συνέδριο τῶν Νεότουρκων ἐθνικιστῶν. Ἦταν ἕνας τρόπος ἀντιμετώπισης ἀπὸ τήν πλευρά τῆς στρατιωτικῆς ὀθωμανικῆς γραφειοκρατίας τῶν προοδευτικῶν ἀστικῶν στρωμάτων τῶν ὑπόδουλων κοινοτήτων, τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς, τῶν Ἀρμενίων καί τῶν Ἑβραίων. Αὐτό πού εἶχε συμβεῖ τίς προηγούμενες δεκαετίες καί σταμάτησε μέ τό γνωστό βίαιο τρόπο ὁ τουρκικός ἐθνικισμός, ἦταν ὅτι οἱ πάλαι ποτέ ἀπόκληροι κατάφεραν νά ἀνέλθουν στή θέση τῆς ὀθωμανικῆς ἀστικῆς τάξης, ὅταν ἀναιρέθηκαν μετά τίς μεταρρυθμίσεις τοῦ Χάτι Χουμαγιούν (1856), οἱ ἀπαγορεύσεις πού ὑπῆρχαν εἰς βάρος τῶν μή μουσουλμανικῶν κοινοτήτων.

Μέσα σέ μιά ἐκπληκτικὴ πορεία 60 ἐτῶν, οἱ Ἕλληνες θά ἐλέγξουν τό μεγαλύτερο μέρος τῆς τότε νέας οἰκονομίας καί θά γίνουν οἱ βασικοὶ οἰκονομικοὶ συντελεστὲς στήν Αὐτοκρατορία. Ὅμως ἡ γραφειοκρατία καί ὁ στρατός θά ἐνοχληθοῦν ἀπὸ τίς ἐξελίξεις αὐτές καί θά προσπαθήσουν νά ἀκυρώσουν τά ἀποτελέσματα τῶν μεταρρυθμίσεων. Τελικά θά ἀποφασίσουν νά στερήσουν ἀπὸ τούς «ραγιάδες», μέσα ἀπὸ τή θέσπισι κρατικῶν πολιτικῶν ἐθνικῶν ἐκκαθαρίσεων, τήν ἐξέλιξη αὐτή! Ἀκριβῶς ὅπως ἀποφάσισαν καί οἱ Ναζί 20 χρόνια ἀργότερα — γιά τούς ἴδιους ταξικούς λόγους — νά ἐξοντώσουν τούς Ἑβραίους. Οἱ Νεότουρκοι τό πέτυχαν μέ μιά πρωτοφανή γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς καί τῶν Ἀρμενίων. Μέ συμβολικὸ σημεῖο τῆς διαδικασίας ἐξόντωσης τῶν προοδευτικῶν ἀστῶν (καί μαζί μέ αὐτούς καί τό σύνολο τοῦ ἀνεπιθύμητου πληθυσμοῦ) ἀπὸ τό τρομοκρατικὸ κράτος, τή σφαγή καί τήν πυρπόλησι τῆς Σμύρνης τόν Σεπτέμβρη τοῦ '22. Τό τελικὸ χτύπημα ὅμως θά δοθεῖ 33 χρόνια ἀργότερα στήν Κωνσταντινούπολη.

Οἱ οἰκονομικὲς δραστηριότητες τῶν «ραγιάδων» πέρασαν πλέον στήν ἀρμοδιότητα τοῦ στρατοῦ καί τοῦ τουρκικοῦ κράτους, καθὼς καί μιᾶς νεότευκτης τουρκικῆς ἀστικῆς τάξης, ἡ ὁποία ἀναπτύχθηκε κάτω ἀπὸ τήν προστατευτικὴ ὀμπρέλα τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ.

□

«Ἀρχή σοφίας ὀνομάτων ἐπίσκεψις»

Ίθαγένεια, υπηκοότητα ἢ ιδιότητα τοῦ πολίτη;

Τούς τελευταίους μήνες βρεθήκαμε ἀντιμέτωποι μέ λέξεις καί ἔννοιες πού ἀφοροῦν στίς σχέσεις μας μέ τό κράτος καί προσδιορίζουν τή θέση μας σ' αὐτό. Λέξεις πού ταλαιπωρήθηκαν κατά τή μετάφραση ἀπό γλώσσα σέ γλώσσα καί ἔννοιες πού ἀποκρυσταλλώθηκαν κατά τή διάρκεια αἰώνων καί πού ἀναπόφευκτα συνοδεύονται ἀπό τίς μνήμες τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος. Θά ποῦμε, λοιπόν, υπηκοότητα, ιδιότητα τοῦ πολίτη ἢ ἰθαγένεια; Ίθαγένεια ἢ ἐθνικότητα; Ἀλλοδαπός ἢ ἀλλοεθνής;

Ὡς **υπηκοότητα** ὀρίζεται ἡ ιδιότητα τοῦ υπηκόου. Ὁ ὅρος υπήκοος γιά ἄλλες ἐποχές ἢ σέ ἄλλες περιοχές τοῦ πλανήτη, ὑποδηλώνει τό πρόσωπο πού ὑπόκειται (ὑπό + ἀκούω) στήν ἐξουσία τοῦ μονάρχη (βασιλιά, αὐτοκράτορα, ἡγεμόνα). Στά κράτη στά ὁποῖα ἐπικράτησε ἡ δημοκρατία μέ τό ἀντιπροσωπευτικό σύστημα διακυβέρνησης, ὁ υπήκοος ἐγινε σταδιακά πολίτης, ἐγινε δηλαδή πρόσωπο πού ἐνεργεῖ στήν πολιτική καί κοινωνική ζωή τοῦ τόπου. Συνήθως ὡστόσο στά ἑλληνικά ἀποδίδεται καί γιά τίς σημερινές δημοκρατίες ἡ ιδιότητα τοῦ πολίτη μέ τόν ὅρο υπηκοότητα. Ὑπηκοότητα ἐπομένως εἶναι ὁ νομικός καί πολιτικός δεσμός

πού συνδέει τό ἄτομο ὡς πολίτη ἑνός κράτους μέ τό κράτος αὐτό. Ἐνας Ἕλληνας, γιά παράδειγμα, πού ζεῖ καί ἐργάζεται στήν Ἑλλάδα καί ἔχει δικαιώματα Ἕλληνα πολίτη (ὅπως τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι), ἔχει ἑλληνική υπηκοότητα. Ἄν ὅμως ζεῖ καί ἐργάζεται ὡς μετανάστης στίς Η.Π.Α. καί ἔχει ἀποκτήσει δικαιώματα Ἀμερικανοῦ πολίτη, θά ποῦμε ὅτι ἔχει ἀμερικανική υπηκοότητα κι ἄς εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Ἀπό τήν ἄλλη, ὅσοι διαβιοῦν στή χώρα μας δίχως νά διαθέτουν τήν ἑλληνική υπηκοότητα, ὀνομάζονται ἀλλοδαποί, ἐνῶ ἡμεδαποί ὀνομάζονται ἐκεῖνοι πού ἔχουν δικαιώματα πολίτη στή χώρα.

Ἐθνικότητα εἶναι ὁ δεσμός ἑνός ἀτόμου πρὸς ἕνα ἔθνος, δηλαδή πρὸς ἕνα σύνολο ἀνθρώπων μέ κοινή συνείδηση, κοινή γνώση γιά τόν ἑαυτό τους καί γιά τό χῶρο στόν ὁποῖο ἀνήκουν. Ἡ κοινή αὐτή συνείδηση στρέφεται γύρω ἀπό ἕνα ἢ περισσότερα γεγονότα ἢ καταστάσεις τοῦ παρελθόντος (καταγωγή, ἱστορία, παραδόσεις), τοῦ παρόντος (γλώσσα, θρησκεία, πολιτισμός) καί τοῦ μέλλοντος (ιδανικά). Ὅσοι ἀνήκουν στό ἴδιο ἔθνος ὀνομάζονται ὁμοεθνεῖς ἢ ὁμογενεῖς καί εἶναι δυνατό νά διαμένουν στό ἴδιο κράτος ἢ νά ἔχουν μετοικήσει σέ ἄλλα κράτη. Ὅταν

ἀναφερόμαστε στὸν Ἑλληνισμό τῆς Διασπορᾶς, ἐννοοῦμε τὸν Ἑλληνισμό πού μετοίκησε παλαιότερα ἢ προσφάτως ἐκτὸς Ἑλλάδος καὶ μάλιστα σέ περιοχές πού δὲν ἀποτελοῦν προαιώνιες ἐστίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἢ πού δὲν διατηρήθηκαν ὡς τέτοιες στό πέρασμα τῶν αἰώνων. Ὅσοι δὲν εἶναι τῆς ἰδίας ἐθνικότητας μέ τὸν ἐθνικό πληθυσμό τῆς χώρας στήν ὁποία κατοικοῦν, ἔστω κι ἂν ἔχουν ἀποκτήσει τήν ιδιότητα τοῦ πολίτη, διακρίνονται ὡς ἀλλοεθνείς ἢ ἀλλογενεῖς. Ἔτσι, δὲν εἶναι παράδοξο πού ἐκτὸς ἀπό ὁμογενεῖς ἡμεδαπούς καὶ ἀλλογενεῖς ἀλλοδαπούς ὑπάρχουν καὶ ἀλλογενεῖς ἡμεδαποὶ καθὼς καὶ ὁμογενεῖς ἀλλοδαποὶ.

Τό Ἑλληνικό κράτος δημιουργήθηκε μέ τούς ἀλλεπάλληλους ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους νά κερδίσει τήν ἐθνική του ἐλευθερία καὶ νά συγκροτηθεῖ σέ ἓνα ἐνιαῖο ἀνεξάρτητο κράτος, τὰ ἔδαφικά ὄρια τοῦ ὁποίου θά περιελάμβαναν — εἰ δυνατόν — περιοχές μέ παρουσία, πληθυσμιακή ὑπεροχή καὶ ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Γι' αὐτό, ἐπειδὴ ἀκριβῶς τό Ἑλληνικό κράτος εἶναι δομημένο πάνω στήν ἀρχή τῆς ἐθνικότητας, ὀλόκληρο τό ἑλληνικό Σύνταγμα, ὡς τίς μέρες μας τουλάχιστο, καθορίζεται ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἐθνικότητας καὶ προνοεῖ γιά τήν ἐθνική συνείδηση, τήν προαγωγή τοῦ ἔθνους, τήν ἐθνική οἰκονομία, τό ἐθνικό συμφέρον, τήν ἐθνική ἀλληλεγγύη, τὸν ἑλληνικό λαό, τὰ κρίσιμα ἐθνικά θέματα, τήν ἐθνική ἀσφάλεια καὶ ἄλλα.

Ἡ **ἰθαγένεια** δὲν ταυτίζεται ἀπολύτως οὔτε μέ τήν ἐθνικότητα οὔτε μέ τήν ὑπηκοότητα. Ἐσφαλμένα ἀντικαθιστᾶ συχνά τήν ἔννοια τῆς ὑπηκοότητας ἢ ἀλλιῶς τῆς ιδιότητας τοῦ πολίτη ἑνός κράτους. Ἡ σύγχυση προέρχεται ἄλλοτε ἀπό διάθεση ἐκδημοκρατισμοῦ τοῦ ὄρου ὑπηκοότητα, πού παραπέμπει σέ μοναρχικά καθεστῶτα, καὶ ἄλλοτε ἀπό ἀναντιστοιχία τῆς ὀρολογίας μεταξύ τῶν γλωσσῶν. Ἔτσι, *subject* στό Ἡνωμένο Βασίλειο ὀνομάζεται ὁ ὑπῆκοος καὶ *citizen* ὁ ἰθαγενής, ἐνῶ στίς Η.Π.Α. *citizenship* ἀποκαλεῖται ἡ ὑπηκοότητα. Ἰθαγένεια εἶναι ὁ νομικός καὶ πολιτικός δεσμός πού συνδέει τό ἄτομο ὡς πολίτη ἑνός κράτους μέ τό κράτος στό ὁποῖο ἀνήκει. Σημαίνει δηλαδή ὅτι τό πρόσωπο αὐτό ἀνήκει στό λαό τοῦ

συγκεκριμένου κράτους. Ὁ λαός ἑνός κράτους διακρίνεται ἀπό τὸν πληθυσμό τοῦ κράτους. Στόν πληθυσμό, στά περισσότερα κράτη σήμερα, συμπεριλαμβάνονται καὶ μετανάστες πού διαβιοῦν στή χώρα αὐτή καὶ ἔχουν ἢ δὲν ἔχουν ἀποκτήσει δικαιώματα πολίτη. Οἱ μετανάστες ὅμως αὐτοὶ δὲν ἀνήκουν στό λαό τῆς χώρας, γιατί κατάγονται ἀπό ἄλλη χώρα, ἀπό ἄλλη πατρίδα. Οἱ Ἕλληνες μετανάστες στήν Ἀμερική, γιά παράδειγμα, ἔχουν πατρίδα τους τήν Ἑλλάδα κι ὄχι τήν Ἀμερική. Μ' ἄλλα λόγια δὲν ἔχουν ἀμερικανική ἰθαγένεια, εἶναι ὅμως Ἀμερικανοὶ πολίτες, ἐφόσον ἔχουν ἀποκτήσει δικαιώματα πολίτη. Ἄρα, γιά νά χρησιμοποιηθεῖ ὁ ὄρος ἰθαγένεια γιά ἓναν πολίτη, πρέπει ὁ πολίτης αὐτός καὶ νά κατάγεται καὶ νά διαμένει στή χώρα καταγωγῆς του. Παράλληλα, χρησιμοποιεῖται τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ὁ ὄρος ἀνιθαγένεια γιά τίς περιπτώσεις τῶν μεταναστῶν ἢ συνηθέστερα τῶν προσφύγων πού φθάνοντας στή χώρα ὑποδοχῆς, γιά εὐνόητους λόγους, δὲν δηλώνουν καμιά ἰθαγένεια.

Στήν Κοινοτική νομοθεσία, μέ τή Συνθήκη τῆς Ρώμης θεσπίζεται καὶ ἡ **ἰθαγένεια τῆς Ἐνωσης**, ἡ ὁποία συμπληρώνει καὶ δὲν ἀντικαθιστᾶ τήν ἐθνική ἰθαγένεια. Ἐπιπλέον, γιά τὰ κράτη-μέλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης ἡ ἰθαγένεια (*national citizenship*) διακρίνεται σαφῶς ἀπό τήν ὑπηκοότητα (*city-zenship*). Δηλαδή γιά τήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, ὅπως καὶ γιά τό διεθνές Δίκαιο, ὁ ὄρος ἰθαγένεια προϋποθέτει καὶ τήν ἐθνικότητα (*nationality*) καὶ τήν ὑπηκοότητα (*citizenship*). Γι' αὐτό ἀποφευχθεῖ, λοιπόν, ὁποιαδήποτε διάκριση, ξενοφοβία ἢ ρατσισμός μεταξύ τῶν πολιτῶν πού διαθέτουν *national citizenship* καὶ ἐκείνων πού διαθέτουν ἀπλῶς *citizenship*, στήν Ἰσπανία υἱοθετήθηκε ἡ ταυτότητα τῆς «ἰσπανικότητας» καὶ στό Ἡνωμένο Βασίλειο ἡ ταυτότητα τῆς «βρετανικότητας», στίς ὁποῖες ἀντίστοιχα οἱ δύο χώρες προσπαθοῦν νά ἐνσωματώσουν τούς μετανάστες.

Ἰθαγένεια, ὑπηκοότητα ἢ ιδιότητα τοῦ πολίτη; Λέξεις, πού οἱ μὲν νομοθέτες ὀφείλουν νά χρησιμοποιοῦν μέ συναίσθηση τῆς ἱστορικῆς τους εὐθύνης, ἐμεῖς δέ μέ εὐαισθησία ἀπέναντι στή γλώσσα.

Ἔσπερος

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΝΟΒΕΛ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ (1901)– ΜΠΑΡΑΚ ΟΜΠΑΜΑ (2009)

Στις 8 Μαΐου γιορτάζεται η παγκόσμια ημέρα του Διεθνούς Έρυθρου Σταυρού, ήμερομηνία γέννησης του ανθρώπου που έμπνευστηκε και χρηματοδότησε την ίδρυσή του (1864), του Έρρίκου Ντυνάν.

Jean-Henri Dunant (8.5.1828 / 30.10.1910), Έλβετός επιχειρηματίας, λόγιος και φιλόanthρωπος. Βρέθηκε «τυχαία» αυτόπτης μάρτυρας στη φρίκη της σφαγής της μάχης του Solferino (1859). Αυτό το θανατικό που είδε, το άσυλληπτο δράμα των έγκαταλελειμμένων τραυματιών των δύο αντιμαχομένων, που βίωσε τότε, τον συντάραξε. «Άλλαξε, όπως γράφουν την μέχρι τότε ζωή του, το σκοπό της υπάρξεώς του! Και μετά, άλλαξε και την μέχρι τότε ζωή του κόσμου. Ήταν μόλις 36 ετών.

Η 12η Μαΐου είναι αφιερωμένη κάθε χρόνο στα εκατομμύρια νοσηλευτές και νοσηλεύτριες που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα συστήματα υγείας σε όλο τον κόσμο. Ημερομηνία γέννησης της Φλώρενς Νάιτινγκκειλ. **Florence Nightingale** (12.5.1820 / 13.8.1910). Άγγλιδα, κόρη εμπορου γαιοκτήμονα, που παρά τις αντιδράσεις της οικογενείας της, έγινε η πρώτη νοσηλεύτρια, που έθεσε τις βάσεις της σύγχρονης Έπιστημονικής Νοσηλευτικής και ανέδειξε το Νοσηλευτικό έργο σε κοινωνικό λειτούργημα. «Έμεινε στην ιστορία ως «η κυρία με την λάμπα» από τις περιγραφές των χιλιάδων στρατιωτών, που με εκπληκτική αυτοθυσία περιέθαλπε στον πόλεμο της Κριμαίας (1854). Ήταν 34 ετών.

Έπιστρέφοντας ίδρυσε την πρώτη Σχολή αδελφών Νοσοκόμων στον κόσμο στο St. Thomas Hospital του Λονδίνου, 150 χρόνια πριν από σήμερα (1860). Όπως χαρακτηριστικά υποστήριζε, έχοντας χάσει πλέον το φως της στο τέλος της ζωής της, άκουσε μία φωνή, τη φωνή του Θεού, σε ηλικία μόλις 17 ετών να την καλεί να εργαστεί γι' Αυτόν. Ξεκίνησε να έρευνά νοσοκομεία της περιοχής κι άρρώστους και να προσπαθεί να βοηθήσει και τότε «είδε» πως ο Θεός την είχε καλέσει να γίνει νοσοκόμα. Στά 1907 ο βασιλιάς της Αγγλίας της απένευσε το παράσημο Άξίας. Ήταν η πρώτη φορά που γυναίκα έπαιρνε αυτό το παράσημο.

Κάνει ακόμη έντυπωση ότι οι δύο αυτοί αξιοθαύμαστοι άνθρωποι, στους οποίους χρωστάει η ανθρωπότητα την περίθαλψη των τραυματιών και των ασθενών, μάλιστα σε καιρούς πολέμων, στα φριχτά πεδία των μαχών, διέθεσαν όλη τη μεγάλη τους περιουσία, αλλά και κάθε άλλο προσωπικό τους δικαίωμα στη ζωή, στην υπηρεσία του έργου που έμπνευστηκαν και αγάπησαν. Βαθιά πιστοί στήριζαν το έργο τους στην Υπηρεσία του Θεού της Αγάπης. Πέθαναν και οι δύο 100 χρόνια πριν, στα 1910.

Ο Έρρίκος Ντυνάν τα τελευταία χρόνια της ζωής του, πάμπτωχος ήδη από 40 ετών, έχοντας προσφέρει τα πάντα, έζησε ησιμονημένος απ' όλους σ' ένα γηροκομείο της Έλβετίας, όπου ανακαλύφθηκε τυχαία από ένα δημοσιογράφο. Ήρθε ξανά στη δημοσιότητα και τιμήθηκε με το πρώτο βραβείο Nobel Ειρήνης (1901) για την ανεκτίμητη προσφορά του στην ανθρωπότητα. Τα χρήματα από το Νόμπελ δεν τα άγγιξε ποτέ, αλλά τα άφησε για την ενίσχυση του μοναδικού έργου του, του Έρυθρου Σταυρού.

Τόν περασμένο Οκτώβριο (2009) το τελευταίο Nobel Ειρήνης απονεμήθηκε στον Πρόεδρο των ΗΠΑ **Barack Obama** όχι για κάποια συγκεκριμένη προσφορά του στον κόσμο, αλλά για τις ελπίδες που δημιούργησε σ' ένα κόσμο όσο ποτέ φτωχό σε έργα ύψιστης προσφοράς και αυτοθυσίας.

Η όμιλία του κατά την απονομή, όπως είπαν, «ήταν περισσότερο μία όμιλία που θα μπορούσε να έχει τίτλο «η νομιμότητα του πολέμου», παρά «η δύναμη της ειρήνης»». Παράλληλα, ο Όμπάμα υπεραμύνθηκε της απόφασής του για αποστολή επιπλέον στρατευμάτων στο Αφγανιστάν, τονίζοντας ότι «κάποιες φορές ο πόλεμος δεν είναι μόνο απαραίτητος, αλλά και ήθικα δικαιολογημένος».

100 χρόνια πριν ο Έρρίκος Ντυνάν υποστήριζε ότι «πρέπει να υπάρχει αφοπλισμός μέσα στην καρδιά, πρέπει να υπάρξει αδελφική αγάπη».

Μόνο που αυτή χρειάζεται ήθικου είδους λογική, αλλά και ήθικου μεγέθους αυτοπροσφορά και αυταπάρνηση. Στις 8 Μαΐου η Ορθόδοξη Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του «ήγαπηνόμου επιστηθίου φίλου του Χριστού, παρθένου και Έυαγγελιστού, Ιωάννου του Θεολόγου», του μαθητή της Αγάπης. □

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ «ΑΣΗΜΕΝΙΟ ΤΣΟΥΝΑΜΙ»;

του Έμμ. Παναγόπουλου
Άμ. Έπ. Καθηγητού Χειρουργικής
Διευθυντού Χειρουργού Ε.Σ.Υ

Τά τελευταία χρόνια, στις δυτικές κυρίως κοινωνίες, καταγράφεται μία συνεχής και σημαντική αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων ατόμων. Η θεραπεία πρόοδος της Ιατρικής τά προηγούμενα 30 χρόνια, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, πού κατέστησε τούς ανθρώπους σημαντικά μακροβιότερους. Ο γηραιός πληθυσμός όχι μόνον αύξάνεται σε απόλυτους αριθμούς, σήμερα υπολογίζεται σε 600 εκατομμύρια και τό 2025 προβλέπεται νά διπλασιασθεϊ, αλλά και λόγω της συνεχιζόμενης υπογεννητικότητας, στις δυτικές κυρίως κοινωνίες και στην Κίνα (πολιτική του ενός παιδιού), μεγαλώνει τό ποσοστό του μέσα σε κάθε

Σήμερα ή κοινωνία θεωρεί τούς ηλικιωμένους ως άχρηστους καταναλωτές τροφής και πόρων, ως ένα «τσουνάμι», πού δημιουργεί κοινωνικά προβλήματα!

κοινωνία. Αύτή ή απόλυτη και ποσοστιαία μεγέθυνση αυτού του πληθυσμού, δημιουργεί κοινωνική πίεση. Έτσι πίεση άσκει στό σύστημα υγείας, άφου αυτός ό πληθυσμός είναι πού καταναλώνει τό μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων για την υγεία. Πίεση άσκει στό ασφαλιστικό σύστημα, άφου ή μειούμενη αναλογία εργαζομένων προς συνταξιούχους κλονίζει τις δυνατό-

τητες των ασφαλιστικών ταμείων. Πίεση άσκει στην κοινωνία, γιατί ένα μεγάλο ποσοστό αυτού του πληθυσμού εμφανίζει νοητική έκπτωση, άνοια, νόσο του Alzheimer, με αποτέλεσμα τή μείωση ή και τήν απώλεια τής ικανότητας για αυτοεξυπηρέτησή του και κατά συνέπεια τή μερική ή απόλυτη εξάρτησή του από τό στενότερο ή εύρύτερο οικογενειακό του περιβάλλον και τήν κοινωνία. Λόγω τής έντονης κοινωνικής πίεσης, πού αυτός ό συνεχώς αυξανόμενος πληθυσμός των ηλικιωμένων ατόμων άσκει, έχει χαρακτηρισθεϊ ως ένα «άσημενιο τσουνάμι» από τά «ψαρά-άσημενια»

μαλλιά τους.

Ἡ λύση τοῦ προβλήματος προφανῶς δέν εἶναι εὐκόλη. Ὅμως ἡ χρησιμοθηρική καί ὠφελμιστική δυτική κοινωνία εἶναι πάντα ἔτοιμη γιά εὐκολες, βολικές, κοινωνικά καί οἰκονομικά ἀνώδυνες λύσεις. Ἐτσι πρόσφατα, ὁ Ἄγγλος διηγηματογράφος Martin Amis, σέ συνέντευξη πού παραχώρησε καί δημοσιεύθηκε στή Βρετανική ἔφημερίδα Sunday Times τῆς 25ης Ἰανουαρίου 2010 μέ τήν εὐκαιρία τῆς κυκλοφορίας ἑνός νέου του βιβλίου, ἀνοιξε πόλεμο μέ τήν γκριζα δύναμη τοῦ ἡλικιωμένου βρετανικοῦ πληθυσμοῦ καί πρότεινε τό στήσιμο σέ κάθε γωνιά τοῦ δρόμου, θαλάμων εὐθανασίας, ὅπου

ἡ ζωή τῶν ἀτόμων αὐτῶν θά τερματίζεται μέ «ἕνα martini καί ἕνα μετάλλιο». Ὁ Martin Amis στή συνέντευξη αὐτή διατύπωσε τήν ἀποψη ὅτι ἡ Μ. Βρετανία στά προσεχῆ 10-15 χρόνια θά ἀντιμετωπίσει ἕναν «ἐμφύλιο πό-

λεμο» μεταξύ τῶν νέων καί τῶν ἡλικιωμένων, γιατί τό «ἀσημένιο τσουνάμι» τοῦ αὐξανόμενου πληθυσμοῦ τῶν ἡλικιωμένων θά ἀσκεῖ συνεχῆ πίεση στήν κοινωνία. Αὐτό τό «ἀσημένιο τσουνάμι» ὁ Amis τό παρομοίωσε μέ εἰσβολή τρομερῶν μεταναστῶν πού θά κατακλύσουν τά μαγαζιά, τά ἐστιατόρια καί τίς καφετέριες τῆς χώρας. Πρέπει νά ἀναγνωρίσουμε, εἶπε, ὅτι μερικές ζωές ὁδηγοῦνται σέ ἀρνητική πορεία, ὅταν ὁ πόνος μειώνει σημαντικά τίς ἐναπομείναντες χαρές. Ἀκόμη ὑποστήριξε ὅτι «ἡ θρησκεία ἔχει βαθιές ρίζες στό Σύνταγμά μας καί στό μυαλό μας καί αὐτό εἶναι κάτι πού πρέπει νά ἀποβάσουμε».

Πολλοί φίλοι του προσπάθησαν νά τόν δικαιολογήσουν, ὑποστηρίζοντας ὅτι ὁ Amis ἔχει γιά ὅλα τά θέματα ὑπερβολικό καί σατυρικό λόγο, καθῶς καί ὁ ἴδιος παραδέχθηκε, ὅτι τά περί θαλάμων εὐθανασίας εἶναι οὐτοπιστικά καί δέν πρόκειται νά ἐφαρμοσθοῦν στό ἄμεσο τουλάχιστον μέλλον. Ὅμως μέ τίς θέσεις τοῦ Martin Amis ἀσχολήθηκαν, ἐπί σειρά ἡμερῶν, ὅλες οἱ βρετανικές ἔφημερίδες ἀλλά καί τό δια-

δίκτυο, ὅπου πάνω ἀπό 4.000 ἰστότοποι σχολίασαν θετικά ἢ ἀρνητικά τίς θέσεις τοῦ Amis. Μάλιστα μέ ἀφορμή τήν ἀναφορά τοῦ Amis στό «ἀσημένιο τσουνάμι», τό περιοδικό The Economist στό τεῦχος τῆς 4ης Φεβρουαρίου 2010 φιλοξένησε ἄρθρο τοῦ Schumpeter μέ τίτλο: «The Silver Tsunami» - τό «ἀσημένιο τσουνάμι». Στό ἄρθρο αὐτό ἀναλύεται τό πρόβλημα τοῦ γηράσκοντος ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καί γίνεται ἡ διαπίστωση ὅτι οἱ μεγάλες ἐπιχειρήσεις τῶν πλουσίων κρατῶν μόλις τώρα ἀρχίζουν νά συνειδητοποιοῦν ὅτι βρίσκονται ἀντιμέτωπες μέ τό πρόβλημα τῆς διαχείρισης ἑνός ταχέως γηράσκοντος δυναμικοῦ καί γιά τό

ὁποῖο πρόβλημα οἱ περισσότερες ἀπό αὐτές εἶναι ἐντελῶς ἀνέτοιμες.

Σχεδόν ταυτόχρονα μέ τίς δηλώσεις τοῦ Martin Amis ἕνας ἄλλος συγγραφέας, ὁ sir Terry Pratchett, μέ ἀρχόμενο Alzheimer κατά δική του δήλωση, σέ διάλεξη

πού ἔδωσε στό BBC ὑπεραμύνθηκε τοῦ δικαιώματος τῶν ἀσθενῶν μέ ἀνιάτες ἀσθένειες καί τῶν ἡλικιωμένων μέ νοητική ἔκπτωση νά ἐπιλέγουν τό πῶς καί τό πότε θά πεθάνουν. Ὁ Pratchett πρότεινε μάλιστα τή δημιουργία μιᾶς Δικαστικῆς Ἀρχῆς, τά μέλη τῆς ὁποίας θά δροῦν γιά τό καλό τῆς κοινωνίας καί γιά τό καλό τῶν αἰτούντων εὐθανασία. Ἡ ἐπιτροπή αὐτή θά βεβαιώνει ὅτι οἱ αἰτούντες εὐθανασία ἔχουν πνευματική διαύγεια, εἶναι καλά ἐνημερωμένοι καί δέν βρίσκονται ὑπό τήν ἐπήρεια τρίτων. Τά μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἕνας δικηγόρος μέ ἐμπειρία στήν ἀντιμετώπιση οἰκογενειακῶν ζητημάτων καί ἕνας ἰατρός μέ ἐμπειρία στίς χρόνιες ἀσθένειες, πρέπει νά ἔχουν ἡλικία ἄνω τῶν 45 ἐτῶν, ὥστε νά ἔχουν ἀποκτήσει τό σπάνιο δῶρο τῆς σοφίας, ἀφοῦ ἡ σοφία καί ἡ συμπάθεια σέ αὐτή τή Δικαστική Ἀρχή πρέπει νά στέκονται πλάι-πλάι μέ τόν νόμο. Ἀκόμη ἕνας ἄλλος συγγραφέας, ὁ Christopher Buckley στό διήγημά του «Boomsday» ἀναφέρεται στόν ἐπικείμενο πόλεμο τῶν γενεῶν καί υἰοθετεῖ τά ὀφέλη τῆς μαζικῆς εὐθανασίας, προτείν- ➤

*«Ἁγίῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται καὶ καθάρσει ὑψοῦται,
λαμπρύνεται τῇ Τριαδικῇ Μονάδι ἱεροκρυφίως».*

Γι' αὐτό τό τιμοῦμε καί τό προσκυνοῦμε καί τό ἐορτάζουμε μέ τόν Πατέρα καί τόν Υἱό.

Γι' αὐτό καί τολμοῦμε ταπεινά νά ψελλίζουμε μαζί μέ τόν Ἅγιο Συμεών τόν Νέο Θεολόγο τή μυστική προσευχή:

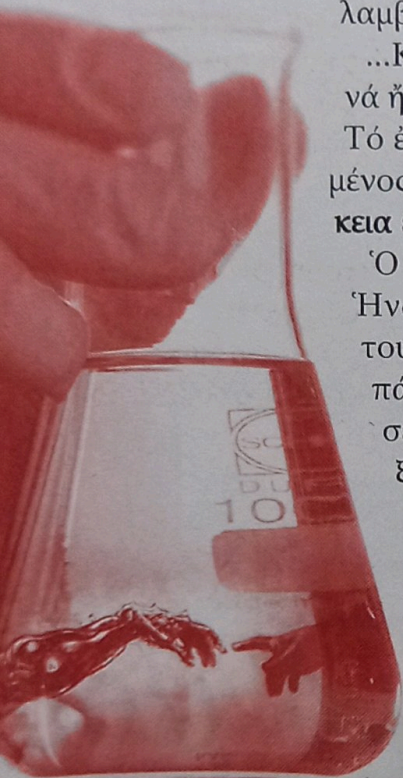
«Ἐλθέ τό φῶς τό ἀληθινόν, ἐλθέ ἡ αἰώνιος ζωή, ἐλθέ τό ἀποκεκρυμμένον μυστήριον,....., ἐλθέ τό ἀνεκφώνητον πράγμα, ἐλθέ τό ἀκατανόητον πρόσωπον, ἐλθέ ἡ αἴδιος ἀγαλλίασις, ἐλθέ τό ἀνέσπερον φῶς, ἐλθέ πάντων τῶν μελλόντων σωθῆναι ἡ ἀληθινή προσδοκία, ἐλθέ τῶν κειμένων ἡ ἔγερσις, ἐλθέ τῶν νεκρῶν ἡ ἀνάστασις, ἐλθέ ὁ δυνατός, ὁ πάντα αἰεὶ ποιῶν καί μεταποιῶν καί ἀλλοιῶν μόνῳ τῷ βούλεσθαι!.... Ἐλθέ, ὃν ἐπόθησε καί ποθεῖ ἡ ταλαίπωρός μου ψυχὴ, ἐλθέ ὁ μόνος πρὸς μόνον, ὃτι μόνος εἰμί, καθάπερ ὄραξ!... Ἐλθέ ἡ πνοή μου καί ἡ ζωή, ἐλθέ ἡ παραμυθία τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς, ἐλθέ ἡ χαρά καί ἡ δόξα καί ἡ διηνεκῆς μου τρυφή!...»¹.

Ονομάζομαι Gianna Jessen¹. Είμαι υίοθετημένη και η βιολογική μου μητέρα ήταν δεκαεφτά χρονών, όταν αποφάσισε να κάνει έκτρωση. Ήταν τότε έφτάμισι μηνών έγκυος και ο γιατρός την συμβούλευσε να κάνει αυτό, πού ονομάζεται saline abortion (άντικατάσταση του άμνιακού υγρού με αλατούχο διάλυμα, πού καίει τό παιδί μέσα και έξω). Έτσι η μητέρα μου άνεμενε να γεννήσει ένα νεκρό παιδί μέσα σε είκοσιτέσσερις ώρες. Προς μεγάλη έκπληξη και άμηχανία όλων δέν βγήκα νεκρή σ' αυτό τόν κόσμο αλλά ζωντανή, στίς 6 Απριλίου του 1977, σε κλινική έκτρώσεων του Λός Άντζελες! Αυτό δέ πού άποτελεί τέλειο συγχρονισμό του έρχομού μου είναι, ότι ο μαιευτήρας πού ένεργοϋσε τήν έκτρωση, ήταν εκτός ύπηρεσίας εκείνη τήν στιγμή κι έτσι δέν του δόθηκε ή ευκαιρία να ολοκληρώσει τό σχέδιό του με τήν ζωή μου...

Ξέρω ότι βρίσκομαι σε κυβερνητικό κτίριο και ότι στην εποχή μας δέν είναι πολιτικά σωστό να πεις τό όνομα του Χριστού σε μέρη σαν κι αυτό. Τό να Τόν φέρεις σε τέτοιες συναντήσεις, μπορεί να κάνει τούς άλλους να νοιώσουν τρομακτικά άβολα. **Άλλά δέν επιβίωσα για να κάνω τόν καθένα να νοιώθει άνετα. Έπιβίωσα για να άνακατεύω τά πράγματα λίγο και αυτό τό άπολαμβάνω.**

...Και έτσι βγήκα ζωντανή, όπως ήδη είπα, μετά από δεκαοκτώ ώρες. Έπρεπε να ήμουν τυφλή, έπρεπε να ήμουν καμένη, έπρεπε να ήμουν νεκρή. Και δέν είμαι! Τό έκπληκτικό είναι, ότι ο μαιευτήρας πού έκανε τήν έκτρωση, ήταν ύποχρεωμένος να υπογράψει τό πιστοποιητικό γεννήσεώς μου: **«γεννημένη κατά τήν διάρκεια έκτρωσης στό τελευταίο στάδιο τής έγκυμοσύνης».**

Ο άνθρωπος αυτός έχει τή μεγαλύτερη άλυσίδα κλινικών στίς Ήνωμένες Πολιτείες. Σ' ένα βιβλίο του καυχιέται πως έχει κάνει πάνω από 1.000.000 έκτρώσεις! Κυρίες και κύριοι, δέν ξέρω αν τό συνειδητοποιήσατε. **Βρισκόμαστε σε**

Μία

συγκλονιστική μαρτυρία

Bush άλλαξε τόν νόμο), να τερματίζουν τή ζωή ενός επιβίωσαντος βρέφους, με στραγγαλισμό, άσφυξία, να τό αφήνουν να πεθάνει ή να τό πετοϋν. Έτσι μετά από αυτό τοποθετήθηκα σε ίδρυμα, όπου ... δέν τούς άρεσα και πολύ...

Βλέπετε, μισήθηκα από τή στιγμή τής συλλήψεώς μου από πολλούς και πολύ περισσότεροι με μισούν τώρα, γιατί κηρύσσω ζωή (και τόν Χριστό τόν μισοϋσαν!). Όμως αγαπήθηκα από πίο πολλούς και προπάντων από τόν Θεό. Είμαι κόρη Του. Δέν παίζετε με τό κορίτσι του Θεού. Έχω ένα σημάδι στο μέτωπο, πού προειδοποιεί προσέξτε να είστε καλοί μαζί μου, γιατί ο Πατέρας μου διοικεί τόν κόσμο!

...Μέ πήραν λοιπόν από τό «κακό σπίτι» και μέ πήγαν σε όμορφο σπίτι. Στο σπίτι τής Πένυ². Είπε,

μάχη. Είναι μία μάχη μεταξύ τής ζωής και του θανάτου... Μέ ποιά πλευρά είστε;

...Έτσι η νοσοκόμα κάλεσε άσθενοφόρο και με μετέφεραν σε νοσοκομείο. Αυτό είναι θαύμα, διότι συνήθιζαν τότε (μέχρι τό 2002, όποτε ο πρόεδρος

ὅτι τότε ἤμουν δέκα ἐπτὰ μηνῶν καί εἶχα διαγνωστεῖ μέ αὐτό πού ἐγώ θεωρῶ δῶρο, ἐγκεφαλική παράλυση, ἡ ὁποία δημιουργήθηκε ἀπό τήν ἔλλειψη ὀξυγόνου στόν ἐγκέφαλό μου, καθώς προσπαθοῦσα νά ἐπιβιώσω.

Τώρα εἶμαι ἀναγκασμένη νά πῶ αὐτό: Ἐάν ἡ ἔκτρωση εἶναι ἀποκλειστικά θέμα τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν, τότε ποιά ἦταν τά δικά μου δικαιώματα; Πῶς δέν βρέθηκε οὔτε μία ριζοσπαστική φεμινίστρια, νά σηκωθεῖ καί νά φωνάξει γιά τήν καταπάτηση τῶν δικαιωμάτων μου τήν ἡμέρα ἐκείνη! Ἡ ζωή μου πνιγόταν στό ὄνομα τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας! Ὅταν δέ ἀκούω, ὅτι ἐπιβάλλεται ἔκτρωση, ὅταν τό παιδί πρόκειται νά γεννηθεῖ ἀνάπηρο, τότε ἡ καρδιά μου γεμίζει ἀπό τρόμο. Ὑπάρχουν πράγματα, κυρίες καί κύριοι, τά ὁποῖα θά μπορέσετε νά μάθετε μόνο ἀπό τούς ἀδύναμους ἀνάμεσά μας. Καί ὅταν τούς πνίγετε, ἐσεῖς εἴσθε αὐτοί πού χάνετε... Καί τί ἀλαζονεία! Οἱ δυνατοί νά ἐξουσιάζουν τούς ἀδύνατους καί νά ἀποφασίζουν ποιός ζεῖ καί ποιός πεθαίνει! Δέν καταλαβαίνετε, ὅτι δέν εἴστε ἐσεῖς, πού κάνετε τήν καρδιά σας νά κτυπᾷ; Δέν καταλαβαίνετε, ὅτι δέν κατέχετε τίποτε ἀπό ὅλη τήν ἐξουσία πού νομίζετε ὅτι κατέχετε; Εἶναι τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ πού σᾶς στηρίζει, ἀκόμα καί ὅταν τόν μισεῖτε!

...Ἐτσι κοίταξαν τήν ἀγαπημένη μου Πένυ καί τῆς εἶπαν τά ἐξῆς... ἐνθαρρυντικά λόγια: Ἡ Gianna εἶναι ἕνα τίποτα. Ἀλλά αὐτή τούς ἀγνόησε καί ἄρχισε νά δουλεύει μαζί μου καί ἄρχισα νά σηκώνω τό κεφάλι μου... καί μετὰ ἔλεγαν ἡ Gianna ποτέ δέν θά κάνει αὐτό, ποτέ δέν θά κάνει τό ἄλλο. Καί ὅμως στήν ἡλικία τῶν τριεσῆμισι χρόνων, ἄρχισα νά περπατῶ μέ περπατούρα καί ὀρθοπεδικά στηρίγματα. Καί, γιά νά μήν μακρηγορῶ, στέκομαι ἐδῶ σήμερα μέ ἕνα μικρό ὀρθοπεδικό πρόβλημα, χωρίς στηρίγματα. Πέφτω μέ χάρη μερικές φορές καί μερικές ἄλλες ἄχαρα, ἀλλά δέν σταματῶ νά ἐργάζομαι γιά τή δόξα τοῦ Θεοῦ.

Βλέπετε, κυρίες καί κύριοι, εἶμαι πιό ἀδύναμη ἀπό τούς περισσοτέρους ἀπό σᾶς, ἀλλά αὐτό εἶναι τό κήρυμά μου. Πληρώνω ἕνα μικρό τίμημα γιά νά μπορῶ νά κηρύττω στόν κόσμον καί νά προσφέρω ἐλπίδα. Παρεξηγοῦμε τό πόσο ὁμορφο μπορεῖ νά εἶναι τό μαρτύριο! Δέν τό προκαλῶ, ἀλλά ὅταν ἔρχεται, ὁ Θεός ἔχει τή δυνατότητα νά κάνει καί τά πιό ἄθλια πράγματα ὁμορφα.

Ἐχω συναντήσει τή βιολογική μου μητέρα καί τήν ἔχω συγχωρήσει. Εἶναι πολύ διαταραγμένη προσωπικότητα. Ἦρθε καί μέ βρῆκε μετὰ ἀπό μία ἐκδήλωση καί εἶπε: «Γειά σου, εἶμαι ἡ μητέρα σου». Ἦταν μία πολύ δύσκολη μέρα, ἀλλά καθώς αὐτή μου μιλοῦσε μέ ταραχή καί ὀργή, ἐγώ σκεφτόμουν: Δέν σοῦ ἀνήκω. Ἀνήκω στόν Χριστό. Εἶμαι τό κορίτσι Του, καί εἶμαι πριγκίπισσα!...

Θά ἤθελα προτοῦ τελειώσω νά ἀπευθυνθῶ στους ἄντρες πού εἶναι σ' αὐτή τήν αἶθουσα: Ἄντρες, εἴστε φτιαγμένοι γιά νά ὑψώνετε τό ἀνάστημά σας καί νά ὑπερασπίζετε τίς γυναῖκες καί τά παιδιά. Ὅχι νά στρέφετε τό κεφάλι στήν ἄλλη μεριά, ὅταν γίνεται φόνος. Δέν εἴστε φτιαγμένοι γιά νά ἐκμεταλλεύεσθε ἐμάς τίς γυναῖκες καί μετὰ νά μᾶς ἀφήνετε μόνες. Εἴστε φτιαγμένοι γιά νά εἴστε εὐγενικοί καί γενναῖοι καί δυνατοί, διότι, ἄντρες, προσέξτε με: Εἶμαι πολύ κουρασμένη γιά νά κάνω τό δικό σας καθήκον!

Στους πολιτικούς, πού ἀκοῦν, θά πῶ τό ἐξῆς: Εἴστε φτιαγμένοι γιά μεγαλοσύνη. Ἀφήστε τή διπλωματία στήν ἄκρη. Προορισμός σας εἶναι νά ὑπερασπίζετε ὅ,τι εἶναι σωστό καί καλό. Τί εἶδους ἄνθρωποι θέλετε νά εἴστε; Ἄνθρωποι μέ ἐμμονή στή δική τους δόξα ἢ ἄνθρωποι μέ ἐμμονή στήν δόξα τοῦ Θεοῦ; Ἐφτασε ἡ στιγμή νά πάρετε θέση. Ὁ Θεός θά σᾶς βοηθήσει, ὁ Θεός θά εἶναι μαζί σας.

Θά τελειώσω μέ αὐτό: Μερικοί ἴσως εἶναι ἐνοχλημένοι, διότι μιλῶ συνέχεια γιά τόν Θεό καί τόν Κύριο Ἰησοῦ. Μά πῶς εἶναι δυνατόν νά περπατῶ στήν γῆ, ἔστω κουτσαίνοντας, καί νά μήν δίνω ὅλη μου τήν καρδιά καί τό μυαλό καί τήν ψυχή καί ὅλο μου τό εἶναι στόν Χριστό, πού μου ἔδωσε τήν ζωή; Ὅλος ὁ σκοπός τῆς ζωῆς μου εἶναι νά κάνω τόν Θεό νά χαμογελά.

Ἐλπίζω, μερικά ἀπ' αὐτά πού εἶπα, νά ἔχουν νόημα. Βγῆκαν μέσα ἀπό τήν καρδιά μου.

Ὁ Θεός νά σᾶς εὐλογεῖ. □

1. Ἐλεύθερη ἀπόδοση στά ἑλληνικά ἀποσπασμάτων ὁμιλίας πού ἔκανε ἡ Gianna Jessen στίς 8.9.2008 στήν Μελβούρνη τῆς Αὐστραλίας. Τό σχετικό video μπορεῖ νά ἀναζητηθεῖ στό διαδίκτυο. Τήν ἀπόδοση ἔκανε ὁ συνεργάτης τῆς «Δράσεως» κ. Βασίλειος Πετρουλέας, τόν ὁποῖο καί εὐχαριστοῦμε.

2. Ἡ Gianna γεννήθηκε μόλις 900 γραμμάρια. Μέχρι πού τήν πήρε σπίτι της ἡ Πένυ, βρισκόταν μεταξύ ζωῆς καί θανάτου. Ἀργότερα τήν υιοθέτησε ἡ κόρη τῆς Πένυ. Ἀπό 14 χρόνων ἡ Gianna, ἀγωνίζεται νά εὐαισθητοποιήσει ἡγέτες, κυβερνήσεις, ὀργανώσεις κλπ. Εἶναι δέ σέ ἐντονη ἀντιπαράθεση γιά τό θέμα τῶν ἐκτρώσεων μέ τόν πρόεδρο Obama.

Λιτανεία στην Κωνσταντινούπολη.
Μικρογραφία από τον κώδ. Matritensis

Μέ τήν ἐγγύηση τῆς Θεομήτορος

Τό βυζαντινό ἰπικό καταδιώκει τούς Ρώσους.
Μικρογραφία ἀπό τόν κώδ. Matritensis gr. Vitr. 26-2, fol. 167.

18 Ἰουνίου 860. Οἱ Ρῶσοι μέ πλοῖα καί στρατό πολὺ ἐπιέδηκαν κατά τῆς Κωνσταντινούπολης, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτορας Μιχαήλ Γ' ἀπουσίαζε μέ τὸ στρατό σέ ἐκστρατεία κατά τῶν Ἀράβων. Ληληλάτησαν τὰ προάστια καί διέπραξαν ἄγριες σφαγές. Ὑποχώρησαν ὅμως ἐπειδὴ ὁ στόλος τους καταστράφηκε ἀπό φοβερὴ θαλασσοταραχὴ, πού ἀποδόθηκε σέ θαῦμα τῆς Θεοτόκου. Ὁ Πατριάρχης Φώτιος* ἐκφώνησε τότε δύο ὁμιλίες, τὴν πρώτη κατὰ τὴ βαρβαρικὴ ἐπιδρομὴ καί τὴ δεύτερη μετὰ τὴν πανωλεθρία τους. Παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπὸ τίς παραπάνω ὁμιλίες του¹.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΟΜΗ

... Από ποῦ ὄρμησε αὐτή ἡ πολυπληθῆς θάλασσα τῶν βαρβάρων, πῶς χύθηκε πάνω μας ἡ λιάση τῶσων συμφορῶν, πού ὀδηγεῖ σέ πικρὸ ὄλεθρο ὀλόκληρο τὸ γένος; Μήπως δέν ἦρθαν πάνω μας ὅλα αὐτὰ ἐξαιτίας τῶν ἁμαρτιῶν μας; Ὅντως «ἐλάσσοι φιλίας ἁμαρτίαν»²...

Ἀπαλλαγῆκαμε ἀπὸ τίς συμφορές πολλῆς φορές καὶ ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἐκφράσουμε εὐχαριστίες στοῦ Θεοῦ, δείξαμε ἀδιαφορία. Παχύναμε, χοντρώναμε καὶ ἀφοῦ χορτάσαμε, κλιωτήσαμε καὶ σὰν δαμάλι πού τὸ πιάνει οἶστρος ξεφύγαμε ἀπὸ τὰ προστάγματα τοῦ Κυρίου...

Γι' αὐτὸ ἄνοιξε ὁ Κύριος τὸ θησαυροφυλάκιό Του, τὰ σκεύη τῆς ὀργῆς Του... Κλαῖτε... Δέν θὰ ἔπρεπε νὰ κλαῖτε τώρα, ἀγαπητοί μου, ἀλλὰ νὰ μισοῦμε τὴν ἁμαρτία ἐξαρχῆς. Πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ μετανοοῦμε γιὰ τίς κακές μας πράξεις... Θὰ χρειαζόμουν βέβαια πολὺ χρόνο γιὰ νὰ ἀναφέρω τίς κλοπές καὶ τίς ὑπόλοιπες ἀνείπωτες πράξεις, τὰ προσανάμματα αὐτῆς ἐδῶ τῆς φλόγας πού ἄναψε καὶ μᾶς περικύκλωσε...

Πολλῆς φορές σᾶς εἶχα δώσει ὑποθήκες, μετανοῆστε, μὴν περιμένετε νὰ ἀσπράψει ἡ ρομφαία... Ἀλλὰ «ἔδερνα φωτιά», γιατί αὐτὴ ἡ παροιμία εἶναι κατάλληλη αὐτῆ τῆ στιγμῆ καὶ μακάρι νὰ μὴν ἦταν...

Ἀλίμονο, εἴμαστε ἐγκαταλειμμένοι ἀπὸ ὅλους...

Ὡ Βασιλεύουσα βασιλικῶν πόλεων, ὁ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς τῆς οἰκουμένης! Κλάψτε, πευθῆστε... Ἀλλὰ μέχρι πότε ὁ κοπετός; Σταματήστε, λοιπόν, τὸν θρῆνο τοῦ μῶ καὶ λῆω.

Ἐγὼ σᾶς ἐγγυῶμαι τὴ σωτηρία, ἐγὼ τὴ λύτρωση, ἂν ἐσεῖς ὑποσχεθεῖτε μέ σταθερότητα τὴ μετάνοια. Μᾶλλον οὔτε ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐγγυητής, ἀλλὰ, ἐάν βέβαια τηρήσετε τίς συμφωνίες, ἐσᾶς τοὺς ἴδιους προβάλλω ὡς ἐγγυητές. Γιατί ὁ Κύριος ὡς φιλάνθρωπος «ἀλλιάζει γνώμη ὅσον ἀφορᾶ τίς τιμωρίες»³. «Γύρισε κοντὰ μου μετανοώντας καὶ ἐγὼ θὰ σέ λύτρωσω»⁴, θὰ πεῖ σ' ἐσᾶς...

Λοιπόν, ἀγαπητοί μου, ἔφθασε ἡ στιγμῆ νὰ προστρέξουμε στὴ Μητέρα τοῦ Λόγου, τὴ μόνη μας ἐλπίδα καὶ καταφυγή. Σ' αὐτὴν ἄς ἀναφωνήσουμε: «Σῶσε τὴν πόλιν σου, Δέσποινα». Αὐτὴν ἄς θέσουμε μεστρία πρὸς τὸν Υἱὸν τῆς καὶ ἐγγυητὴ γιὰ ὅσα συμφωνήσαμε, αὐτὴν πού σκορπάει σὰν βροχὴ τὴ φιλάνθρωπία τοῦ Υἱοῦ τῆς... Μὲ τίς πρεσβεῖες τῆς εἶδε νὰ λύτρωθοῦμε ἀπὸ τὴν παρούσα ὀργή... Ἀμήν.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ

...Όταν έπικαλούμασταν τόν Θεό, όταν προσφέραμε τή μετανοιά μας μέ συντριβή καρδίας... όταν στηρίζοντας τίς προσδοκίες μας στη Μητέρα του Θεού μας και αὐτῆς τήν έσθῆτα περιφέροντας ὄλη ἢ πόλη κάναμε τή λιτανεία... μόλις ἡ στολή τῆς Παρθένου ἔκανε τό γύρο του τείχους, τήν ἴδια στιγμή οἱ θάρβαροι διέλυσαν τό στρατόπεδό τους ἀνέλπιστα και λιτωθήκαμε...

Ἄς μή γίνουμε τώρα ἐπιλήσμονες τῶν συμφωνιῶν πού συνάψαμε μέ τόν Θεό. Τότε πού καθέννας μας μέ ὄλη του τή δύναμη ὑποσχόταν νά πορεύεται τό δρόμο τῶν συμφωνηθέντων στήν ἀρετή χωρίς ὑπαναχωρήσεις. Τότε πού ὀρίσαμε τή Μητέρα του Θεοῦ μας ὡς ἐγγυήτρια πρὸς Αὐτόν και ἔτσι μᾶς κάλυψε ἡ φιλανθρωπία Του και τρυγήσαμε τούς καρπούς τῆς μετανοίας και λιτωθήκαμε...

Ἔτσι κερδίζουμε νίκες ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν μας μέσα ἀπό τίς νίκες ἐναντίον τῶν παθῶν μας... Σταμάτησε τό κακό μέ τή μετανοία, ἄς μὴν τό ἀνακινήσουμε μέ τήν ἀμέλεια...

Και ἀφοῦ ἀναπέμψουμε ὄλοι ἀπό κοινοῦ εὐχαριστηρίους ὕμνους στη Μητέρα του Λόγου και στόν Χριστό και Θεό μας, ἄς τῆς ποῦμε μέ εὐθύτητα γνώμης και καθαρότητα ψυχῆς: Ἐμεῖς διαφυλάσσουμε χωρίς δισταγμό τήν πίστη, ἐσύ ἡ ἴδια σῶσε τήν Πόλη σου, ὅπως ξέρεις και ὅπως θέλεις. Ἐμεῖς θά σπεύσουμε νά παρουσιάσουμε τούς ἑαυτούς μας, ὅσο μπορούμε, καθαρούς ἀπό τά πάθη, ἐσύ ἡ ἴδια διάλυσε τά σχέδια ἐκείνων πού μᾶς ἀντιμετωπίζουν μέ ἀλαζονικό τρόπο. Και ἂν πάλι ξεφύγουμε λίγο ἀπό τά ὅσα ἔχουμε ὑποσχεθεῖ, ἐσύ εἶσαι ἐκείνη πού μπορείς νά μᾶς ἐπαναφέρεις στό σωστό δρόμο».

Ἄς τά ποῦμε αὐτά στήν Παρθένο· και ἄς μὴν ποῦμε ψέματα, γιά νά μὴν πέσουμε ἔξω στίς προσδοκίες μας, γιά νά προσορμιστοῦμε στό λιμάνι τῆς σωτηρίας μας... Ἀμήν.

ΣΗΜΕΡΑ

Οἱ καιροὶ παράλληλοι. Τόσα τά δεινά... Τόσες ἀνέλπιδες ἀσύμφωνες συμφωνίες...

Μήπως εἶναι καιρός γιά συναψη μᾶς συμφωνίας μας μετανοίας μέ τόν Θεό; Μὲ ἐγγυήτρια, ὅπως και τότε, τήν Θεομήτορα:

Σ. Π.

1. Δημητρίου Τσάμη, Θεομητορικά θαύματα, ἐκδ. «Πουρνάρα», Θεσ/νίκη 2003.
2. Παροιμ. ιδ' 34.
3. Ίωήλ 6' 13.
4. Ἡσαΐα, κεφ. 44, 22.

* Ὁ Ἅγιος Φώτιος ὁ Μέγας (820-893) διετέλεσε Παιριάρχης Κων/πόλεως. Λόγιος, πρόμαχος τῆς Ὀρθοδοξίας, ἱσαπόστολος, ὁμολογητής, θεωρεῖται μία ἀπό τίς σημαντικότερες μορφές τῆς ἱστορίας του Βυζαντίου.